

3. Om forslagene:

Forslag 1: Forbud mot tigging

Forslaget om endring i politiloven § 14 nr. 8 begrunnes i lovens forarbeider³ slik:

«Det er påkrevet og naturlig at den enkelte kommune har tilstrekkelige virkemidler til å møte lokale ordensmessige utfordringer som tigging kan medføre. Det er en viktig del av det lokale selvstyre at kommunene gis adgang til både å stanse og regulere tigging dersom virksomheten får et for stort omfang, bringer med seg uorden og kriminalitet eller skaper utrygghet i befolkningen.»

Departementet viste til at dagens regelverk ikke i tilstrekkelig grad gir kommunene virkemidler som er egnet til å bekjempe de ordensproblemer som er oppstått som følge av siste års økende tilstrømming av tiggere. Departementet uttalte også at en lovhjemmel til å gi tiggeforbud lokalt vil sikre fleksibilitet, og at et forbud ikke gis med mindre lokale myndigheter ser behov for det.

I henhold til forarbeidene til den nye bestemmelsen i politiloven § 14 nr. 8, skal begrepet tigging forstås slik at det omfatter situasjoner der noen ber andre om penger som mottakeren skal bruke på seg selv eller sine nærmeste. Innsamlinger til humanitære og allmennyttige formål faller utenfor, ikke bare når det er registrert i innsamlingsregisteret, men også i andre tilfeller. Det vises til eksempler som skoleklasser og idrettslag som samler inn penger til turer. Slik virksomhet skal ikke kunne rammes av et tiggeforbud, fordi den fremmer allmenne interesser og er knyttet til skolesystemet og organisert idrett.

Det presiseres at virkeområdet for et tiggeforbud også skal ramme tigging som foregår ved å kontakte personer i deres bopel.

I høringsbrevet⁴ departementet sendte ut, ble forslaget om tiggeforbud vurdert opp mot Norges forpliktelser etter den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP).

Det vises til de drøftelser som fremgår av høringsbrevet:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2014/Horing--forslag-til-endring-i-politiloven-adgang-for-kommunene-til-a-forby-tigging-pa-offentlig-sted/Horingsbrev.html?id=753879>

Flere høringsinstanser hadde sterke innvendinger mot et tiggeforbud, særlig begrunnet ut fra menneskerettslige vurderinger og humanitære hensyn. Departementet anser at en lovhjemmel for kommunene til å vedta tiggeforbud er tilstrekkelig begrunnet i hensynet til å hindre uorden og kriminalitet og derfor ikke i strid med de menneskerettslige forpliktelsene.

Et eventuelt forbud mot tigging i Oslo kommune må tas inn i kommunens eksisterende politivedtekt. Vedtekten kapittel 2 omhandler *orden på offentlig sted* og det vil være naturlig å plassere en bestemmelse om tiggeforbud i det kapittelet. Det foreslås derfor at et eventuelt forbud tas inn i en ny § 2-1 a. i Oslo kommunes politivedtekt.

³ Prop. 83 L (2013-2014) og Innst. 275 L (2013-2014)

⁴ Høring – forslag til endring i politiloven (adgang for kommunene til å forby tigging på offentlig sted) 21.03.2014

Ny § 2-1 a. vil da lyde:

§ 2-1 a. Forbud mot tiggning

Tiggning på offentlig sted eller fra hus til hus er forbudt.

Det bes om høringsinstansenes kommentarer til forslag 1

Forslag 2: Vilkår for pengeinnsamling (herunder tigging)

Ved en endring i politiloven § 14 nr. 8, ble det i juni 2013 åpnet for at kommuner kan sette vilkår for pengeinnsamling i sine politivedtekter.

I årets endring av § 14 nr. 8, som trer i kraft 20.06.2014, videreføres adgangen til å kunne fastsette vilkår for tigging.

Departementet uttaler at ettersom kommunene gis hjemmel til å kunne forby tigging, må det som et alternativ være mulig å sette relativt vidtrekkende vilkår.

Vilkårene vil mest praktisk regulere tid og sted for tigging og må formuleres på en tydelig måte i politivedtektene. Det fremheves i forarbeidene at kommunene må samarbeide med politiet for å fastsette vilkår som vil være mulig å håndheve på en god måte.

Som nevnte ovenfor, vil en eventuell bestemmelse om tiggeforbud naturlig passe under kapittel 2 i eksisterende politivedtekt. Det samme vil gjelde for en bestemmelse om vilkår for pengeinnsamling (herunder tigging). Den beste plasseringen av en eventuell slik bestemmelse vil også være i en ny § 2-1 a. i Oslo kommunes politivedtekt.

Ny § 2-1 a. vil da lyde:

§ 2-1 a. Vilkår for pengeinnsamling (herunder tigging)

Det innføres forbud mot pengeinnsamling (herunder tigging) i følgende områder:

- Innenfor Ring 2*
- På og ved all kollektivtrafikk*
- Utenfor kjøpesentre*
- Ved privatboliger.*

Forbudet gjelder fra 1. mai til 1. oktober.

Unntatt fra forbudet er organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret og Innsamlingsregisteret, samt gjelder ikke personer under 18 år. Politiet gis hjemmel til å innføre ytterligere begrensninger for pengeinnsamling ved ordensmessige problemer.

Det bes om høringsinstansenes kommentarer til forslag 2.

Med hilsen

Nils Holm
kommunaldirektør

Trond Andersen
seksjonssjef

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg: Liste over høringsinstanser

